

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 167. — ŠTEV. 167.

NEW YORK, MONDAY, JULY 19, 1926. — PONDELJEK, 19. JULIJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

PADEC BRIANDOVEGA KABINETA

Padec Briandovega kabineta je omajal vso Francijo. — Poražen je bil glede predloge za polnomoč z 288 glasovi proti 243. — Kriza je izbruhnila povsem nenadno. — Predsednik Doumergue je takoj nastopil. — Pozval je k sebi načelnike v senatu in poslanski zbornici.

PARIZ, Francija, 18. julija. — Vlada Brianda in Caillaux je padla včeraj zvečer s trušcem, ki je stresel vso Francijo.

Po divji debati, ki je bila v polnem soglasju z vročino v poslanski zbornici, kjer je znašala temperatura 102 stopinj, niso hoteli dati poslanci z 288 glasov proti 243 kabinetu finančnih diktatorskih sil, katere je zahteval finančni minister Caillaux kot temelj načrta, da reši frank.

Včeraj zvečer, ko je padla vrednost franka na več kot 40 frankov za dolar, je bila Francija brez vlade ter pred eno svojih najbolj kritičnih finančnih kriz.

Čast ali nečast dneva je treba prisoditi Edvardu Herriotu, predsedniku poslanske zbornice ter voditelju leve, ki je zapustil predsedniški sedež, da vodi boj proti vladi ter brani svetost parlamentarnih naprav.

Brez dvoma obstaja stik med navdušenostjo Herriota za pravice parlamentarne vlade ter njegovim upanjem, da ga bo danes zopet poklical predsednik Doumergue ter mu dal naročilo, naj stori vlado.

Ko je prišel Briand v Elizejsko palačo malo po osmi uri, da izroči svojo resignacijo, je svetoval predsedniku, naj se podviza s stvarjenjem nove vlade in da je bistveno, da je nova vlada stvorjena do ponedeljka jutraj.

Ko je prišel Briand po stopnicah predsedniške palače, je bil izmučen in prepaden.

— Sedaj, — je rekel, — sem prost človek in jutri grem loviti ribe.

Caillaux pa je bil skrajno dobre volje in samozavesten. Očividno se ni brigal za svoj poraz ter izgledal kot človek, ki čuti, da se ga drugi boje. Pri njem velja v polni meri francoski pregovor, ki pravi, da je francoski politik mrtev šele takrat, ko ga dobi v roke pogrebni.

Doumergue je sledil nasvetu Briandu, ter poklical ob devetih predsednika senata De Selvesa ter Herriota, predsednika poslanske zbornice, na običajno posvetovanje.

Splošno se domneva, da bo Doumergue danes zopet poklical k sebi Herriota ter ga naprosil, naj stori vlado. Domneva pa se, da bi se novi kabinet Herriota ne mogel vzdržati več kot osem dni.

Včerajšnja predstava je pomenjala nadaljno poglavje v žalostni zgodovini francoske poslanske zbornice, ki je brezupno razcepljena proti sebi, nezmožna uveljaviti kaj pozitivnega ter le prehitro pripravljena vse odreči.

Pariz je bil včeraj zvečer poln govoric, da namestila predsednik Doumergue razpustiti poslanske zbornice ter razpisati nove volitve na temelju teorije, da bi ne mogla biti nova zbornica nič slabša kot je sedanja. Treba pa je poudariti, da bi bilo tako ravnanje spojeno s številnimi težkočami. V prvi vrsti še niso glasovali glede novega proračuna in v drugi vrsti bo kmalu treba novih postav vspricho nujnih potreb zakladnice in dejstva, da so postavni predjudji francoske banke za zakladnico skoro izčrpani.

Neglede na izid krize, ki se je pojavila včeraj zvečer je gotovo, da je Caillaux izločen za nekaj časa in da ne bo hotel Briand poskusiti sestave nove vlade. V predvoranah poslanske zbornice se je glasilo včeraj zvečer, da bosta skušala Tardieu in Herriot sestaviti novo vlado, v kateri bi prinesel prvi silo z desne strani, drugi pa z leve.

Ta dva moža sta očito sodelovala tekom včerajšnje debate, a kljub njih sili v poslanski zbornici je opaziti splošno nezadovoljstvo z aktivnostmi Herriota. Njegov fiskalni rekord bi gotovo ne mogel ustvariti onega duha zaupanja, ki je po mnenju vseh dobrih sodnikov neobhodno potreben.

Umor znanega urednika v Ohio.

Don. R. Mellett, urednik Canton News, je bil ustreljen pred lastno garažo. — Njegovo življenje je bilo že večkrat ogroženo. — Boril se je proti prostituciji, hazardnemu igranju in popustljivosti policije.

CANTON, O., 18. julija. — Don R. Mellett, star 36 let, izdajatelj in urednik "Canton Daily News", ki je vodil živahno kampanjo proti prostituciji, igranju in popustljivosti policijskih oblasti, je bil ustreljen zgodaj v petek jutraj, ko je hotel spraviti svoj avtomobil v garažo, ki se je nahajala v ozadju njegovega doma. Mellett je zapustil ženo in štiri majhne otroke.

Nikdo ni bil priča umora, a sosedje so slišali številne strele ter našli urednika ležečega pred vratni garaže. Napadalec ali napadalcii so očividno streljali nanj izza nekega rožnega grma.

Tukaj prevladuje splošno mnenje, da je bil Mellett ubit od osebe, ki so interesirane pri prostituciji, proti kateri se je vedno tako odločno boril. V tem svojem boju je vprizoril tudi kampanjo proti policijskemu departmentu, katerega je dožil, da štiti temne osebnosti. Vsled tega je obstajalo trpko razpoloženje med njim in policijskim departментом.

Mellett sam je bil v strahu, posebno potem ko je dobil v nedeljo anonimno telefonsko svarilo, naj bo pozoren. Tekom tedna je rekel nekemu svojemu tovarišu, da ima več kot slutnjo bližajoče se nesreče. — Dobil sem svarilo, ki je skoro direktno, — je rekel.

Mellett je napolnil nekega prijatelja, da stoji na straži krog njegovega doma. Ta prijatelj je bil policist George Beresford. Beresford je bil na desetdnevnem dopustu, ker je bil zapleten v neko politično afero.

V noči umora je rekel Mellett Beresfordu, naj gre domov, ker je po njegovem mnenju nevarnost minula, a noč je bila naravnost idealna za umor.

Mellett in njegova žena sta se vrnila z nekega plesa v Molly Stark klubu.

Mellett je odprl vrata garaže ter zapeljal vanjo avtomobil. Zaprl je severna vrata ter se pripravil, da zapre tudi južna, ko je otvoril zavratni morilec ogenj. Oddani so bili najmanj trije strelci. Prvi strel je zgrešil svoj cilj. Zavratni morilec očividno ni bil izvedenec in prva krogla je razbila steklo nad vratni garaže.

Mellett se je najbrž obrnil na stran ter skušal priti za vrata. Druga krogla mu je prodrla glavo ter ga ubila. Napadalec pa je streljal še naprej.

Po dnevu, tekom katerega je policija izjavila, da ni mogla najti nobenega sledu o morilec, je odredil policijski departmen cen-zuro vseh informacij glede umora. Detektivi so izjavljali, da ni ničesar dosegli, in višji policijski uradniki so izjavili, da bi objavljenje informacij olajšalo morilecu ali morilecem beg.

Vse kaže, da bodo posegle v zadevo tudi zvezne oblasti, ker se je boril mladi izdajatelj in urednik tudi proti trgovini z narkotičnimi sredstvi.

Canton Daily News je eden številnih listov, katere lastuje James Cox, prejšnji governor Ohia ter demokratični nominiraneec za mesto predsednika. Cox je brzojavnim potom objavil, da so vsi njegovi viri na razpolago za lov morilca. Dostavil je, da bo prišel semkaj v nedeljo iz Dayton.

Poroka Borisa je baje dogovorjena.

Poroka bolgarskega kralja Borisa je baje gotova stvar. — V kratkem bo objavljena njegova zaroka z italijansko princesinjo Giovanno.

ŽENEVA, Švica, 18. julija. — Glasi se, da je bolgarskega kralja Borisa, ki se mudi sedaj v Lucernu, tekom njegovega kratkega bivanja v Milanu obiskal vojvoda d'Aosta in da sta razpravljala o poroki z najmlajšo hčerko italijanskega kralja, princezinjo Giovanno.

Zaroka bo kmalu oficijelno objavljena.

Kralj Boris, katerega spremlja njegova sestra princezinja Evdoksija, preživlja svoje dneve z avtomobilskimi vožnjami krog jezera.

ŽENEVA, Švica, 18. julija. — Poročila, da je bila na Bolgarskem skovana zarota za odstranitev kralja Borisa, so odločno zanikali. Poročila se označujejo kot "zloboke izmišljotine".

Krogi, ki so v tesnem stiku z bolgarskimi razmerami, domnevajo, da so bile tozadevne govorce razširjene namenoma, da se prepreči, katerekoli zakonske načrte, katere bi imel mladi kralj. Domnevajo tudi, da so bile te govorce razširjene, da se kompromitira posojilo, glede katerega se vrše sedaj pogajanja v Londonu in kojega namen je nastaniti bolgarske begunce iz Macedonije in Tracije.

Položaj na Bolgarskem opisujejo kot absolutno miren. Kmetje so zaposleni s posravljanjem pridelkov, o katerih se glasi, da so precej obilni.

Vročina - vzrok samomorov.

Vročinski val v Berlinu je imel posledico veliko zločinov in samomorov.

BERLIN, Nemčija, 18. julija. — Vse kaže, kot da je prinesel včerajšnji vročinski val s seboj tudi vail zločina. Vsaj policijski uradniki in zdravniki spajajo številne umore, samomore in slučaje ljudi, ki so se vedli kot blazni, s temperaturo, ki je znašala v najbolj vročem času dneva krog 90 stopinj Fahrenheita, najvišja v tekočem letu.

Ko se je vršila pojedina po neki poroki, je skočil gost Arthur Vieweg, z glavo naprej na cementno dvorišče ter bil seveda na mestu mrtve.

Frank Mache je ustrelil svojo zaročenko, in si pogoltnil kroglo v glavo.

Predno je odstranila policija trupla teh dveh je bila poklicana v hišo nekega Hans Rohnefelda, ki je smatral svoj trgovski ban-kerot tako resnim, da se je ustrelil, potem ko je zavil velikanske množine zganja ter razbil vse pohištvo v svojem stanovanju.

Dva možka sta skočila pred hitro vozeče vlake ter si na ta način pomagala s tega sveta. Štirje ljudje so se obesili. Dve deklici sta napisali poslovilna pisma, v katerih sta izjavili, da ni življenja vredno pišavega oreha, nakar sta odprli plin v zadolih, majhni sobici. Štiri so rešili z reke Spree. Hoteli so se utopiti, a voda je imela očividno osvežujoč in oživljajoč učinek.

Danes je temperatura padla in policija domneva, da bo padlo tudi število slučajev nasilne smrti.

Položaj v štrajku angl. premogarjev.

Baldwin je zavrnil načrt angleške cerkve, da napravi konec stavki premogarjev. — Upanje na mir je zopet izginito.

LONDON, Anglija, 18. julija. — Ministrski predsednik Baldwin je uničil včeraj upanja na mir v premogovni industriji, ki so naraščala tekom zadnjih dveh dni, ko je odločno zavrnil mirovne predloge angleških cerkva. Načrt cerkva za štirimesečno premirje na stroške vlade so sprejeli premogarji, ki so se oprijemali vsake bilke, da rešijo položaj, ki postaja zanje vsaki dan bolj težaven, a Baldwin je pisal škofu v Lichtfield, da ne bo angleška vlada še nadalje podpirala premogovne industrije.

Čprav bo ministrski predsednik sprejel v ponedeljek deputacijo cerkvenih organizacij, je težko domnevati, kako bi mogla intervencija cerkva prinesiti mir industriji, ker je Baldwin tako odločno zavrnil njih načrt.

V govorn, katerega je imel ministrski predsednik v Norwich, je namignil, da se vlada ne bo vmešavala v stavko in da bo mogla vlada nuditi industriji tem manj finančne pomoči tekom reorganizacije, čim dalje bo trajala stavka.

— Obstajajo meje za finančno pomoč, katero more nuditi vlada in te meje se morajo hitro skriti, ko bodo ubožale industrije.

Velika železniška nesreča v Bosni.

Plaz je popolnoma pokopal vlak pod seboj. 117 potnikov je izgubilo življenje. — Nesreča se je pripetila v bližini Sarajeva.

DUNAJ, Avstrija, 18. julija. — Sto in sedemdeset ljudi je ubil velikanski plaz, ki je pokopal pod seboj železniški vlak v bližini Sarajeva, sglasno z najnovejšimi poročili.

Mase zemlje so bile omehčane vsled velikanskih nalivov, in plaz je zalotil vozove vlaka, jih potegnil s seboj v globino ter pokopal pod celo goro zemlje.

Sarajevo, v bližini katerega se je pripetila ta nesreča, bo dolgo živelo v spominu celega sveta kot mesto, v katerem sta bila zavratno umorjena nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova žena Sofija.

VELIKE POVODNJI V JUGOSLAVIJI

Povodnji so povzročile v Jugoslaviji veliko škodo. Vodovje Donave je preplavilo bogato žitno ozemlje. — Škodo cenijo sedaj na \$50,000,000. Dosti oseb je utonilo. — Nesreča je prisilila vlado k varčevanju.

BEOGRAD, Jugoslavija, 18. julija. — Povodnji so dosegle katastrofalen obseg v številnih delih Jugoslavije, posebno v donavskem bazinu. Donava je porušila nasipe pri Novem Sadu in Apatinu ter premagala vse ovire med Delmonastom in Beljem, nakar je preplavila na tisoče akrov.

Poročajo, da je bil skoro popolnoma uničen bogati pridelek žita v žitnem pasu Bačke.

Definitivnih poročil manjka, razven iz Peča, kjer je bilo usmrčenih v tridesetih minutah petdeset ljudi, ko se je pojavila toča in poplava.

Vlada ceni skupno škodo na \$50,000,000.

Radi teh izgub in radi možne izgube dohodkov na davkih je sklenil kabinetni svet skriti plače vseh vladnih uslužbencev od pet do trideset odstotkov.

To bo tudi pripomoglo k zmanjšanju števila uradnikov. Ta cilj je vlada že dolgo zasledovala v interesu splošne ekonomije.

Državni uslužbenci so včeraj ostro protestirali ter izjavljali, da že sedaj ne morejo živeti od svojih plač.

Načelnik generalnega štaba je poslal 25. polk v preplavljene podonavske pokrajine, kjer dela na tisoče vojakov in civilnih prostovoljcev noč in dan pod vodstvom inženirjev, a dosedaj ni mogla nobena stvar ustaviti silnega pritiska vode.

Odigravajo se srce pretresujoči prizori. Ženske in otroci čepe na strehah ter kriče na pomoč, dočim se rušijo v valovih sosedne hiše.

Več kot tisoč srn in jelenov je utonilo v kraljevem lovišču v Belju. Izdan je bil ukaz za izpraznitev Novega Sada, ker je ogrožena druga vrsta nasipov. Predmestje Zamborn je preplavljeno. Hudurniki so povzročili škodo v številnih okrajih.

Prebivalci Verséca so bili včeraj ponoči preplašeni vsled podzemeljskih detonacij. Domnevajo, da je zopet aktiven majhen vulkan v dotični okolici, ki je počival dvajset ali trideset let. Vrjetno pa je, da so detonacije povzročile razstrelbe reševalcev.

Oblasti so vse odredile, da preprečijo paniko.

Velik pridelek pšenice. Zmanjšanje števila eksekucij.

TOPEKA, Kansas, 18. julija. — Kansas Grain Dealer's Association ceni splošno produkcijo pšenice v tek. letu na 154,474,454 bušljev ter pravi, da bo ta pridelek drugi najboljši v zgodovini države. Cenitev znaša 14,000,000 bušljev več kot pa je napovedal pred enim tednom državni poljedelski svet.

Ista organizacija pravi, da bodo pridelali na akre skoro petnajst bušljev.

SING SING, N. Y., 18. julija. — Tekom zadnjih šestih let je neprestano raslo število umorov v državi New York, a število eksekucij v isti dobi se je neprestano manjšalo, sglasno s podatki, katere je izdal varnoten urad.

Številke kažejo, da je bilo v fiskalnem letu, ki je ravnokar zaključeno, usmrčenih manj ljudi kot v kateremkoli prejšnjem letu.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali hrah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo koroist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir.	100 \$ 4.20
Din.	1,000 \$ 18.90	Lir.	200 \$ 8.10
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir.	300 \$11.85
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir.	500 \$19.25
Din.	10,000 \$183.00	Lir.	1000 \$37.50

Za pošiljavo, ki presega 100 Dinarjev ali pa 25 Lire dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po tečajevni plačbi izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.-

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslovanja državne banke, ter se v soglasju s postavno samoro imenova banka.

Posebni podatki.

Fristojbina za izplačilo ameriškega denarja v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: \$25. ali manjši znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$50. se 2. centa od vsakega dolara. Za večje zneske po posebnem dogovoru.

